

Ketabton.com

پروانے

مربعہ ممتاز

پروین

رابعہ ممتاز

(قول حقونہ پہ حق دیکوالی کئی محفوظ دی)

د کتاب نوم _____ پروئے
دیکوالہ _____ رابعہ ممتاز
د چاپ کال _____ ۱۳۷۷ھ
پر پيس _____ جدون پر پيس خبير بازار پيښور
بيعه _____ ۱۰۰ روپي
کاتبه _____ محمد رسوله پښتو اکبري

د موندلو درک

- ۱- یونیورسٹی بک ایجنسی
خبر بازار پيښور
- ۲- معرفت عبد الله جات مغموم
د اکخانه شاهين تاون
یونیورسٹی روډ پيښور

د کورقونہ نمبر : ۵۷۰۳۳۶۹

”دُعا“

دَ حَيَا د رنھا کانو ترجمانه
دَ پرونو پرا وُنو شگهيانه

دَ مغموم صاحب تياره تياره کاله کبني
يو چيوه ده خدا ۽ دي تل لري رونبانه

سید صابر شاه صابر
برته کالک

پرونے

پہ جنازہ می سپین پرونے خورد کری
زہ خو لہ کورہ جا پروئی نہ حُم

زما د مینے قاتل گری سرتور
زہ پہ پروئی هر وخت مخ پتوم

د بید نامہ داغ بہ راپوری کوئی تا
پام چچی برس وئی لہ می لاس راؤنہ

کلہ می تور کلہ می سپین برس وئے
ستاد نظر نہ داسی خان پتوقا

فہرست

صفحہ	یکے	شمبر
۹	عبداللہ جان معوم پر پروئے	۱
۱۳	رابعہ ممتاز منہ	۲
۱۶	خانہ کعبہ (نظم)	۳
۱۸	حُم دمینی نہ نن (نعت)	۴
۲۰	د عوا لور (نظم)	۵
۲۳	بیا د او بنکو زور دے پیوس مہ کوہ (غزل)	۶
۲۵	پہ تورو نیو شیو کبئی دید نونہ ٹومرہ کپئی (غزل)	۷
۲۵	راشہ اشنا عمری کم دے	۸
۲۶	دخیل کبئی نصر کورونہ (نظم)	۹
۲۹	مشران (نظم)	۱۰
۳۰	زما زبہ ماتہ کاسہ دہ (غزل)	۱۱
۳۲	مخ پچی رانہ پست نہ کپچی خطا نشی (غزل)	۱۲
۳۳	ستاد غمونو سرہ لوچی کوم (//)	۱۳
۳۴	داستاد راتلو لاری کلبہ بیی پپری رو بدی شی (غزل)	۱۴
۳۶	نوچی دنیا (نظم)	۱۵
۳۸	ستاد مینتی مشال لاس کبئی (غزل)	۱۶
۴۰	زبہ می ہر وختی پو بہن بی (غزل)	۱۷
۴۲	تمغہ امتیاز دی میارک شہ (نظم)	۱۸

۴۵	نه به د باران نه د بلی نه د سیلی قیصی	۱۹
۴۶	خپل قسمت نه خبر نه وم (غزل)	۲۰
۴۸	قسمت (نظم)	۲۱
۵۰	خیالونه وسوسې (نظم)	۲۲
۵۳	تاله به لالیه په لیمو درشم (غزل)	۲۳
۵۴	کور د بیلتون خورشه دا ئې شخه اوکوه (غزل)	۲۴
۵۶	د کلو لخته	۲۵
۵۷	ماته نو په سترگو اشارو خبرې مه کوه	۲۶
۵۸	رور (نظم)	۲۷
۶۰	زړه ئې د د غوښې شخه دکانې نه نو جوړنه دے	۲۸
۶۱	ستاد مینې د درېو تکیو په قلا کښې یه ناسته (غزل)	۲۹
۶۲	د اختر ورځ (نظم)	۳۰
۶۳	سماينه ئې پکارده نور ئې هڅم نه دي پکار (غزل)	۳۱
۶۴	د آسمان لمنې سرې شوې (غزل)	۳۲
۶۶	په هرڅه به تېرېږي دنک نو ا کمه دي نه وي	۳۳
۶۷	وارخطا وارخطا گورخم (غزل)	۳۴
۶۸	خپل خپلوان (نظم)	۳۵
۷۰	لوپسته	۳۶
۷۱	خط	۳۷
۷۲	د ژوند جو نگرې کښې ویرېږمه زه (غزل)	۳۸
۷۴	زما د زړه په آینه کښې ته ئې	۳۹

٤٥	حُني خَلق (نظم)	٤٠
٤٦	شته په سپر لي کښې وپر کلو ته شته د	٤١
٤٧	ته چې پکښې نه شي اشنا زه په خلقوڅه کوم	٤٢
٤٨	مور (نظم)	٤٣
٨١	د بنو دسر دپاسه (غزل)	٤٤
٨٢	نن د باران شپه روږده شوه چوپړې (غزل)	٤٥
٨٣	بنه اخلاق (نظم)	٤٦
٨٤	په ليمو باندي راواوړي (غزل)	٤٧
٨٥	گيله دې په سر سترگو دې گيلې سره به گورو	٤٨
٨٦	ستامينه لاليه دروغ ژنه شوه (غزل)	٤٩
٨٨	لور (نظم)	٥٠
٩٠	شپه د انتظار (نظم)	٥١
٩٤	لوبه (نظم)	٥٢
٩٥	لوبه (نظم)	٥٣
٩٨	فرياد (نظم)	٥٤
١٠٠	شاهيت (نظم)	٥٥
١٠٣	يادونه اميدونه (نظم)	٥٦
١٠٤	پښتون (نظم)	٥٧
١٠٦	نصيحت (نظم)	٥٨
١٠٨	مينه چې پيدا شي فنا کړي نه (غزل)	٥٩
١٠٩	تاچې په سگو سگو کښې تېره کړه (غزل)	٦٠
١١٠	مينه (نظم)	٦١

۱۱۱	ستاد کبر انتها ده ته پوئے نه ئي (غزل)	۶۲
۱۱۲	دا چمن (نظم)	۶۳
۱۱۵	گيله (نظم)	۶۴
۱۱۸	بگاہ ئي د آسمان ستوري په چپه نوله شمېرل (غزل)	۶۵
۱۱۹	زوي مورته (نظم)	۶۶
۱۲۱	د ژوند په دې کتاب کښې نڅبنه کوم يو ځائ کښې کېږم	۶۷
۱۲۲	نيره ستاد ميني دهر چانه زه پشومه (غزل)	۶۸
۱۲۳	په هر طرف چي ئي نوره به ستا د لاس هماسم (غزل)	۶۹
۱۲۴	نواره زندگي شوه په غمونو په فکرونو (غزل)	۷۰

”پروئے“

درابعه ممتاز د شاعری دویم کتاب ”پروئے“ ساسو

په وړاندې دے - حقیقت د دے چې د ممتاز د ”سپیلني“
کتاب شاعري کله هرثو فني کمزوری لرې خو د دې خبرې نه
انکار نه شي کېدے چې لوستونکو د فني کمزورۍ باوجود د
سپیلني شاعري د پره خوښه کړه او کتاب چې په دې پره مينه
واخستو او وې لوستو - درابعه ممتاز دویم کتاب ”پروئے“
لکه چې دنوم او چاپ په لحاظ ښکله دے - دغسې چې شاعري
هم ښکلې ده - زما په خیال چې دې کتاب کښې شاعري د
لوستونکو د اعتراض د پرخيال ساتلے دے او کوشش چې
کړے دے چې هر يو شعر دې په ناپ تول پوره وي -

د ”پروئي“ شاعري په هر لحاظ سره د ”سپیلني“

د شاعری په مقابله کښې په ناپ تول پوره ده - په غزلونو
کښې نوي خيالات - نوي جذبات روني استعمال
کړے شوي دي او کوشش په کښې دا شوه دے چې د
”پروئي“ په شاعري کښې جدت راپېدا شي - او رابعه
ممتاز په خپل دې مقصد کښې تر دې پره حده پورې کاميابه
شوي ده - د جدت سره سره د پښتني ماحول خيال هم

ساتلے شوے دے - د مثال پد طر، دا شعر ونه به ئي وا خلو -

چي لور د بوال ته خبشي فونبکا پښي به دلري

پد دي پښتو د بوالونو دراز خبري نبي شي

يا

د مينې سوال جواب چي د بوال د پاسه (وشي)

کد خبر وي که کچه وي د بوالوند ثومره نوند کوي

د بوالوند د پښتني کلچر يو اهم جز دے او بيا کچه د بوالونه

خو د پښتونخوا د لارو کوڅو اصلي نقشه راکاښي -

ممتاز په خپلي شاعري کښي د پښتو ژبي دود دستور او د

لفظونو د استعمال د پرخيال ساتل دے او زما پد خيال چي دا د

دي خبري ثبوت دے. چي د "سپښلي" نه پس شاعري کوشش

کړه دے چي د پروني شاعري د فن هغه ټولې تقاضې پوره

کوي چي د کومو په حقله به اکثر د لوستونکو دا اعتراض

کولو چي د سپښلي شاعري کښي فني کمزوري دي -

زما پد خيال چي د "پروني" په لوستر به د لوستونکو

دا کيله تر د پرد حده پوري ورکد شي دلته به زه د لوستونکو

د تسلي د پاره درابعه ممتاز د مختلفو غزلونونه يو شو

شعر ونه پښ کوم -

۱- - دامه وريه چي زه ستا په خبر ونه پوهېږم

په تته تته شربه دا راز ونه ئي موره نوند کوي

۲- د جوتنگري لوگے بنہ دے
زہ ٲي اوشکو سرہ مل کيہ
معدوتہ بہ زہ شدہ کيہم
چي زہ يم پکني پر پشانه

۳- د بنگر و شرنگا چي اوري
د سگو چي خبر نہ شو
آ زما سادہ جانان چي
پد کوم جھانا کني اوسيري

۴- ما پد گودر چک منگے بيا کيسو دو
ستاد شملي ول راتہ بنکار بي نہ
دغزل نہ پس د ممتاز د نظم پد ميدان کني تگ ہم د دي
د شاعري د پونج والي دليل ورکوي - حقيقت دادے چي حني
حني نظمرتہ نو دخيالاق او جذباتو پد لحاظ زہ شاہکار
گنيم - لکے " لوپتيد " " بنتون " " قسمت "

د نچس کلي خري کورونہ او داسي نور چ پر نظمونہ چي
کو شاعرانو بد دا مونسوعات چپر لي ويا - جہر حال درابعہ
ممتاز دويم کتاب " پروتے " ستاسوپد بکني دے او
ورسہ د نچس دريم کتاب " گلونہ پانچي پانچي " د چر

زر د چاپ کولو اراده هم لري - خدا ته دې اوکړي چې د
رابعه همتان دريم کتاب هم دې پر زر چاپ شي او د
پښتو په شاعرۍ کې د يو بل نوي کتاب اضافه وشي
والسلام

عبدالله جان مغموم

منڻ

ما ڇي خپل اولت ڪتاب ”سپڀلي“ ڇاپ ڪولو نو دا
 اُميد ڀانه و ڇي ڀنڀانڌ روڻه خو ڀنڀي به زما د ڪتاب سره
 دومره مينه اوکري - نوزو د ڀنڀننو روڻو تو ڀنڀندو ڇڀره منڻه
 ڪوم ڇي روڻو عموماً اوڻو ڀنڀندو و خسرو صاً زما ڪتاب پڊ ڇڀره
 مينه واخستو او وي لوستلو او زما دومره حوصله افزائي ڇي
 اوکڙه ڇي نڻ داد ڇه زه خپل دويم ڪتاب ”ڀڀوڻي“ پڊ ڇي ڇاڇ
 ڇاپ ڪوم ڇي روڻه خو ڀنڀي به د ”ڀڀوڻي“ سره هم دومره
 مينه اوکري لکه ڇومره ڇي ڇي د ”سپڀلي“ سره ڪڙي وه -
 او زه بد دڙي جوگه شم ڇي خپل دريم ڪتاب ”گلونه ڀانڀي
 ڀانڀي“ ڇاپ ڪولو ته ملا او ترم -

زما د اولي ڪتاب ”سپڀلي“ پڊ لوستون ڪو ڪڻي د
 تو ڀنڀندو و شم ڀي زيات و او زما ڀه خيال ڇي ڀه دغه ڪتاب
 ڪڻي زما زياته شاعري د ڻو ڀنڀندو و مياند و سره د تڀ لو
 مسئلو او ڪشالو ڀه حقه وه نو ڻڪه پڊ ڪڻي شم ڀر ڪڻي تو ڀنڀندو
 ڪتاب واخستو او وي لوستو او ڀه دڙي رنگ ڇي د ڪتاب
 عزت افزائي او زما حوصله افزائي اوکڙه د ”سپڀلي“ د شاعر
 ڀه حقله ڇي روڻو دا راڻي ڇر ڪنده ڪڙي ده ڇي ڇي شعرو

د فن تقاضې نه پوره کوي - نو ما دې روڼو ته دا دليل وړاند
 کړې و چې زه د شعر د فنې تقاضونه زيات مقصد له اهميت
 وړکوم په دې وجه مې فني کمزور ته زيات خيال نه و
 ورکړې - کېدای شي چې اعتراض کونکو روڼو زما دا دليل نه
 وي خو بن کړې نو په دې وجه دې حل د "پروڼي" په
 شاعرۍ کېنې مې د مقصد سره سره د فنې تقاضو هم خيال
 ساتل دے او طمع لوم چې د لوستونکو دا گيله به ورکه
 شي "پرونه" هم زما غزلونو او نظمونو مجموعه ده -
 په نظمونو کېنې زما خو بن موضوعات کله کور - نغز
 او جارگه دي - او يا مې لور، مور، مور او زامن دي - په
 اکثر و نظمونو کېنې ما دغه کردارونه د موقعې په مناسبت
 سره ستايلي يا کړلي دي - نو ستاينه په کېنې زيات او
 غندنه په کېنې کمه ده -

ما په خپله شاعرۍ کېنې مينې له اهميت وړکړې
 دے او کوشش مې کړې دے (هغه د پير گوهر يو نظم
 دے) زه غواړم چې قبوله دنيا مينه مينه شي " چې
 د مينې پېغام هر چاته اورسوم او د هر لوستونکي په
 زړه کېنې د مينې دا پېغام ځاے او نيسي -

د لوستو ځاے نه دا طمع لوم چې پښتانه روڼه
 خو پندې به د "پروڼي" سره هم دومره مينه او کړي لکه
 چې د "سپلني" کتاب سره کړې ده او زما به دومره

حوصله افزائی او کوئی چچی خیل دریم کتاب " گلونه
پانہی پانہی " ہم در توره چاپ کویم -
انشاء الله

رابعه ممتاز

خانه کعبه

دائتہ کورې تاوېږم له تا
خانه کعبه پي زارېږم له تا

دائتہ کوره ارمان مې ته وې
اودخون زړگي درمان مې ته وې

لکه گل هسې غوړېږم په تا
دائتہ کورې تاوېږم له تا

دائتہ کوره سودا مې ډېره
درنه تاوېږم کښه مې ډېره

لکه دشعې ژړېږم په تا
دائتہ کورې تاوېږم له تا

دائتہ کوره عزت دې ډېر دے
په ټول جهان کښې شهرت دې ډېر دے

لڪه ڊپرڻي وريڻم پيءُ تڙا
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙا

ارمان ۾ نشته ددي نه سڀوا
چي بس راحمه مڪي ته بيا بيا

چي هر چڪر کڻي ڄا وريڻم له تڙا
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙا

بنار دمڪي به هپرومه ڇنگه
دا باقي ڏوند به ٿپرومه ڇنگه

ممتاز به ڇنگه صبريڻم له تڙا
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙا

نعت

د مدینې منورې نه درخصتې پیه وخت

حَم د مدینې نه ن

داسې راته بنکاري زړه مې بیل شو د سینې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ثومره موده ما په دغه طمعه تېره کړې وه
شپه ورځ مې یو کړې وه
چېرته وارخطا شوم چې خبر شوم دې نېټې نه ن
حَم د مدینې نه ن

زه خو د مودو نه دراتلو په طمعه ناسته وم
هر غم نه زه خلاصه وم
څنگه به ځان صبر کړم د دې خوږې قمې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ما خود نبي ^{صلی اللہ علیہ وسلم} دربار کبني لڻ ۽ ورڃي ٿي ڪري
ٿو ورڃي ۽ ٿي ڪري
داسي رات بشاري تن ۽ ڪم ڏي ڇڏي نه تن
ڪم ڏي ڇڏي نه تن

ما ۽ ڇي نبي ^{صلی اللہ علیہ وسلم} به ڏريءَ حالونه وائيمه
شبهه ورڃ به ڪيائيمه
ڏريءَ ۽ ڏي ڇڏي ڇي ڏريءَ ڇڏي روضي ته تن
ڪم ڏي ڇڏي نه تن

دَحْوَا لَوْر

ستالقب دَ فرشتو د دے
پنه جنت کنيې ته پېدا ۱ ۱
ته نحو اهش د بيا بادم وې
په نامه باندي حوا ۱ ۱

ستا د پينو لاندې جنت د دے
نيک اولاد له لوء نعت د دے
ته ريشتيا چي جي بها ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

که ته لورې نور رحمت ۱ ۱
که ته نورې نوراحت ۱ ۱
د خاوند د کور رنبا ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

دنجیل کور ۾ ٿو کيڏاره
د ڀڄو ۾ ته غمخواره
هر ٻيچي باندې قدر ۾
په نامه باندې حوا ۾

د انسانن په تخليق کيڻي
هان سره کوي خدا ۾ شامله
په رضا خدا ۾ رضا ۾
په نامه باندې حوا ۾

چي ستا کور ٻري آباديڻي
مال اوسردي کي زار ٻيڻي
ته د صبر انتها ۾
په نامه باندې حوا ۾

هغه کور گل و گلزار شي
چي ستا په کيڻي روزگار شي
ته د خوب زريکي شفا ۾
په نامه باندې حوا ۾

هره سخته تپروي ته
نور نيد کور ابادوي ته
ته د صير انتها ئي
په نامه باندې خوا ئي

د کور پچې خه بامېر وي
که هر شومره په تا ډېروي
په خدا ئي ته بنکلا ئي
په نامه باندې خوا ئي

په تخليق کينې د انسان
خدائے ستا واغست امتحان
په رضا د خدائے رضا ئي
په نامه باندې خوا ئي

ممتاز داسې کار اونه شي
ستا نامه بيد نامه نه شي
ته ساده د دې دنيا ئي
په نامه باندې خوا ئي

خان سا ته له هره توره د دنيا د هر پېغوره
همسې وې وړ خطا ئي په نامه باندې خوا ئي

بیا د اوبشکو زوردے ٲیوس مه کوه
وران ٲی ذریه کوردے ٲیوس مه کوه

ٲول بدن لوکے شولمه نه شو مه
دالاحتکه اوردے ٲیوس مه کوه

ته ٲی ٲی ٲی بکا سیا کتوله تلی
هغه محفل خوردے ٲیوس مه کوه

سترگی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
ورک دکو خوردے ٲیوس مه کوه

مه کوه ممتاز ٲی بیا مه کوه
هرشوک ٲی مروردے ٲیوس مه کوه

24

په تورو نیمو شپو کې د دینو نه شو مره خوښ کړي
یو بل سره چې اوشی. - اولونونه شو مره خوښ کړي

د امة وایه چې ستا په دې خبر و زه پوې نه شوم
په تمه پمته ژبه بیانونه شو مره خوښ کړي

د مینې سوال جواب چې د یو بل سره پرې اوشی
که خبر دي که کچه دي د پوښو شو مره خوښ کړي

زموږ د صحبت قصه هم دلته نن پوره شه
زه ستا یم ته زما دې دا قولونه شو مره خوښ کړي

ارمان چې هغه تیر ساعت نو بیا په بېرته راشی
د مینې د کتاب زاپه با بونه شو مره خوښ کړي

ممتاز په صحبت کې تانه روستو پاتې نه شي
راخه د وفالار کې مزلونه شو مره خوښ کړي

راشه آشنا عمر مڃي ڪم ڏي رهه
ذريه دنيا ڪيئي مڃي توري ڏي رهه

ما جو ڇل زريه پڻه تسلي اوده ڪرو
جو پڻه زرا دسترگو نم ڏي رهه

نن چي مسڪي رانه له ورايه شوپي
ڏندي يڪ مڃي جو پڻه سم ڏي رهه

آسمان ڪيئي ستوري پڻه خندا شو ڪله
زما پڻه زريه ڪيئي خوما تم ڏي رهه

ممتاز زريه مڃي پڻه سلگو اوده شو
ڪله درزار مڃي لب ڪم ڏي رهه

دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ

ننڀي بيا پيه زرهه وريبي ، دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ
هغه گهري وڃي لاري ، هغه برڪوز مالتونڊ

ادبر دامن پيه خواکيني ، مونڙه لوڀي به ڪوڀي
نه پيه مونڙه ڇا اواز وه ، نه زمونڙه ڇا خاڪار وه

مور وپلار به ٽپوس نڪرو ، چي ته ڪوم هڻي وڃي
داجمات ديه ڪه ججهه وه ، چلن لارهه ده ڪه سارهه

هريو ڪورکيني به ماما وه ، هريو ڪورکيني به بيو وه
داهول ڪلهي بيو ڪور وه ، داهول ڪلهي رور وخور وه

ڪه به ڇا ڪره بنادي وه ، داهول ڪلهي خوشحالي وه
ڪه به ڇا ڪره خه غم وه ، هريو ڪس به سترگي نم وه

ڪه به جنگ وه ڪه جهنگهه ، يابه بل خه منله وه
مشران به ٽول راهول شو ، دهغو به فيصله وه

کشان به ٻي ملامت ڪرڻ ، پوي به ئي دوئي به هر صورت ڪرڻ
روغن جو ڀرڻ به زراوشوڻ ، دشمني به پاڻي نه ٿوڻ

مسافر ڪه به ٿوڪ راغلو ، ڇي به ئي کلي کڻي خپل ٿوڪ
ڊڄري ٿوس به ئي اوڪرو ، بيا به هلته کڻي ميلهه وه

دهر ڇا به دغه فرض وه ، ڇي دے اوڻ ڇا ٿي نه ٿي
ڪڏه ڇي بيان اوڪڻ شمل ڇي ، ميلمستيا ڇي ددڪ اوش ڇي

ڪله ڪله به ڇي پلار هم ، ڪورتنه راغلو ڇي تلوار هم
ڇي جمات کڻي مسافر دے ، ڇي راغلو د سفر دے

بند وبت دڙو ڇي اوڪري ، ڇه ڇا ڇه ڪري ڇه توڙ ڪري
ڪوري اوڻ ڇا ٿي نه ٿي ، زمونن ڪله به ئي خوڻن نٿي

نڪ ڪوربه خفه ڪڍ لو ، نڪ ميلمه به شرم ڍلو
ڊڙهه مينه ڊڙهه عزت وه ، د خلوص نه ڊڪ آفت وه

نن ڇي بيا ڇه زرهه ڇي ڇي
د خپل کلي ڇه ڪوروننه

زما هغه وخت ياديني ، هغه خلق مي ياديني
هغه خلق چرته لارل ، هاغه خر کورون دوران شول

خهٔ بنگلي شوي خهٔ کورونه ، د بخو خينتو برجونه
آکچ لاري بخي شوي ، دهر چا بيلي کوخي شوي

ديوبل نه خان اونغاري ، خيل غمخوران له ژاري
دهر چا شوچر کارونه ، دهر چا شويل کورونه

نهٔ دور خور محبت شته ، نهٔ دپلار مورخه عزت شته
په نفرت هر چاته گوري ، دهر چانه دوي مرروي

هر يوکس دبل نه تنگ دے ، خيل پردي سره په جنگ دے
زما دوي ته زرهٔ تنگيري ، زما خيل کله ياديني

زما هغه وخت ياديني ، زما هاغه خلق ياديني
خدایه داخنکه ژوندون دے ، هر يوکس دخان نه تنگ دے

دمتاز داسي خان حاني شوه

پهٔ ژراهم سود نهٔ کييري

نن مي بيا په زرهٔ ورييري

دخيل کلي خري کورونه

مشران

پڇي زمونڊا مشران وو هغه خه شو
دڊي کلي پڇي زيرگان وو هغه خه شو

پڇي بي شانده مينه ئي مونڊ سره کوله
پڇي ڀه مونڊا به ڊرگران وو هغه خه شو

مسلي جي به ئي زمونڊا حل کولي
نن هرڪار ته مونڊ حيران يو هغه خه شو

پڇي دهر غريب ڊپاره مور و پلار وو
پڇي ڊٽول کلي خيلوان وو هغه خه شو

ممتان مونڊ به چاله خه تسلي و رکرو
مونڊ ڀڃيله ڊر ڊر پڙستان يو هغه خه شو

30

زما زبہٴ ماتہ کاسہ دہ
پرچی لور پہ لور ٿوڇي دي

د دردوتو د غمونو
خهٴ غمڻي شان قصي دي
کله صبر کله اويني کي
ننداره د زبہٴ گو مه

خهٴ پرېشانه دي ونٿونه
خهٴ پرېشانه وڃي شي دي

دا د اويني کو سڀا بونه
حوصلي به ٿي لاهو کڙي

په علاج ٿي نه پوهين م
د ژوند سختي مرحلي دي

31

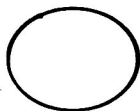
ستاد مینې مثال لاس کبې
په تیرو کبې یم روانه

تایه کوم خائے کبې پېدا کرم
اے زما خوبه جاتمانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبرنه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

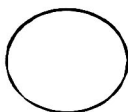
دجبونگری لوپی بنه دے
زه ئی اوینکو سره مل کرم

مخ چي رانه پٽ نه ڪري خطائڻي
مرهه به شمع دغمه بي وفا نشي

تڪ خوزما زرهه ئي زما مينه ئي
پام ڪوهه جانيه دبل چا نشي

ستا په وعدو بيا دلته راغلي م
هسي نه پرون پشاني رانشي

ستاد غمونو سره لوي کوم
مرا وو کلونو سره لوي کوم

ستا دراتلو په انتظار کيني کله
د پرو فکرونو سره لوي کوم

بي د غمونو چي نور هڅه نه لري
داسي بختونو سره لوي کوم

د خپل زړگي د تسلي دپاره
تېرو وختونو سره لوي کوم

د بيلتانه په تورو شو کيني ممتاز
د زړه زخمونو سره لوي کوم

34

داستا دراتلولاڙي ڪلڪ ٻنهي ڇڙي اوڀر ڏي شي
ڇي نه ڏي سوال جواب وي نه راتنگ ڏي بيا ڀڏي شي

داختله محبت ڏي ٻول نما ڊپاره خواست دے
اول ڏي خدا ڏي نه عوارم بياره بار باند ڏي جهر ڳي شي

زه جواب درسي نڪرم ، جانيه خيله راشه
زره ڏي تانه ڪيله من ڏي چور ڳي ڏي ڪيلي شي

ڇي لوڙ ديوال ته خشي نو بڪار پير تي به دلري
ڀه ڏي چيتو ديوالونق دراز خيري ٻني شي

ماڻه ڇي دمودو گيلي پٽيله ڪرو هواري
ڇي خدا خدا ڏون شي رنگيني ورجي شي شي

دا ساخفگان په هائے دے، خوز ما به هم برن اواري
ڇي ته راشي زما خواله نو ياري دي گيلي شي؟

ممتاز درته دانگ وائي راڇي صلح او ڪرو
ستامينه سيلاندرده په هر بنگي مح لسي شي

نوې دنيا

راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بڼه دنيا جوړه کړو

دې دنيا کې هېڅ نشته غموږ دي فکرونه دي
دې دنيا کې هېڅ نشته دردونه تکليفونه دي

دلته مينه نشته خداييگوشي هوسونه دي
دلته مينه نشته دلته خوشي مطلبونه دي

دلته څوک د مينې اصليت نه هم خبر نه دي
دا خوځناور دي ته به وي هېر و بشرنه دي

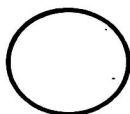
راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بيله دنيا جوړه کړو

يوه داسې دنيا چي پکښې د واره زړونه يوشي
يوه داسې دنيا چي پکښې دوه روحونه يوشي

هلته کښې به ته اوزه ديوبل ځني قربان شو
هلته کښې به مونږه دخپل خون زړونو درمان شو

راځه ممتاز چي د واره يوه تمې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه ښکلې دنيا جوړه کړو

38

ستاد مینې مثال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تابه کوم خائے کښې پیدا کوم
اے زما خوبه جاتانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبر نه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

دحبونگرې لوږې بنه دے
زه ئی اوښکو سره مل کوم

محلونہ بہ زہ خہ کرم
چی زہ یم پکینی پردستانہ

ممتاز ستا نصیب خراب دے
کہ تہ فکر ورہ اوکری

خپل جانان دی تپوس نہ کری
گیلہ مہ کرہ دبل چانہ

*

ذره ٻي هر وختي ڇو بي بي
هڻج علاج ٿي نه ٺڪاري بي

ڊي خيل ٿوند ته ٻي حيرانه
ٻي په ڇه سخته ٿي ري بي

ٺاڪو ڊي ڊي ڇي راياد ڪرم
دباران په شاني ٿا ڪرم

د غمون په مگرداب ڪنڀي
مي ڏوند ڪشتم ٿا وي بي

ٻي ڪسي او ٻي ڪوري خو
اوس د خلقو ڪاروبار شو

د دنیا په دې بازار کېږي
اوس هم د سودا خوځيږي

ستا یادونه زما زړه کېږي
و آسمان له ستورو ډېر دي

ته خبر نه یې جانيه
زما زړه ژوره خوبديږي.

ممتان ټوله دنیا چاڼ کړه
یو همدرد یې پیدا نه کړو

چې غمونه ترېنه واخلي
داسې ټوک نه پیدا کېږي

تمغہ امتیاز دِ مبارک شہ

خپل خاوند عبد جا مغموم ته دتمغہ امتیاز په اخستو
د عقیدت پرزوئې — (مستان)

اے د لوړ همت انسانه
ستا همت ته هې سلام دے

اے په هر چا مهربانه
ستا عظمت ته هې سلام دے

ته په کلی په وطن کېني
چې په بڼه نامه یادېږي

که دې دور که دې ترږور دے
ته د هر چا پکارېږي

تہُ دڪوڀي خاورڀي جوڀي
تا کڀي ڪبر غرور نشته

په دشتيا چي فرسته ڀي
ستا ڪتو کڀي ضرر نشته

چي هر ڪا ڪڀي ته نڀا دشوي
په تا فضل دالله دے

مبارڪ شه سلامت شه
دا آوز له هري خوا دے

زڪ غازی، شعیب ته ڪورم
خوشحالی نه په خندا دي

چي ضياء ڀي هم ڪورنل شو
نعمتونہ دالله دي

شکر او باسمه چ پرزۀ
خدايے تعالیٰ ته په سجده شم

پول غمونه رانه هېرشي
په الله الله اخته شم

خوشحالی دې خدايے نصیب کړه
اے زما د ژوند ملگریه

مبارک شه مبارک شه
دمتار د سر ټیگریه

خوښدو روښو او بچوته
دا اعزاز دې مبارک شه

ته لائق د دې اعزاز وي
دا امتیاز دې مبارک شه

نه به د باران نه د ږلمې نه د سيلې قيصې
مانه به ته نکرې اے آشنا ډېې وسې قيصې

زه به ستا خبرو ته بگاڼه صبا غونډ غونډ شمه
ته که پکښې نه کوې آشنا چرې پر دې قيصې

ماسره خوشبه ورځې دا غم ډاډ لالیه چې
هسې نه ټوک او کړي ستا زما د آشنا یې قيصې

يوځلې په مونږ که هغه تېر وختونه بيا راشي
اوبه کړو يوبل ته د خوانی ادد مستې قيصې

مينه نوسور اور ډسري لېږي دي زه یې اوسومه
ماسره خو نشته د خندا او خوشحالی قيصې

نن که چرې ژوند وه دهغه وعدا رشتيا شوله
اوبه کړي مټان ته خو د ميني پخوانی قيصې

خپل قسمت نه خير نه دُم
چي به داسې غراب هم وي

چي آشنا به جدا کيږي
ژوند به داسې عذاب هم وي

که په لنډو لارو لار شپي
نومرل ته نه دسپږن ږي

د پټو ږولو په لار کښي
لختي هم وي اعراب هم وي

ستاد پير به کار اونه کړي
د تقدیر مالک نو هم شته

د تندی د کړینو ځان له
یو چور شوے کتاب هم وي

د خدائے وړکړه ښه یها ده
ممتاز شک پکښې اونځه کړې

د غریب عاجز ناداره
په تندی کښې محراب هم وي

توگل په الله اوکړه
داروان شه د زړه سره

په دې تکو تورو شپو کښې
خلید ونکه مهتاب هم وي

قسبت

هغه پيغله ڇي ډېره موده د يو په نامه ناسته ده - او بيا
بل ته ورترغاړه کړې شوه - (ممتاز)

ستا په نامه ناسته اوس د بل شومه
زه دکه کورۍ ادل بدل شومه

اوسوزه قسمت دلونو اوسوزه
څنگه رنگ په رنگ خاورې نجل شومه

زه پټه لومې پټه لمبه شومه
زه ځي د نصيب په اورجل بل شومه

تخت او تخت خودورچه د خدای لاکټي دي
سترې ددي ژوند د سخت مزل شومه

هره یوه ورس د بېلې سخته وي
پانې پانې زه کله دکل شومه

گرځم په خيالونو په سوچونو کې
څنگه ناخبره زه د بل شومه

کوبې د قسمت ممتاز وراينې نه
شومه زه واده خوپه کوم چل شومه

خیالونہ وسوسہ

سیم پہ کومہ ہوا مستہ
زرہ پہ کوم خیال کبھی روانہ

» دنیا پہ » ہاں بازار کبھی
ناخبرہ » خپل حاستہ

ماوہی چہ تل خوانی بہ وی
پہ رنگ رنگ خوشالی بہ وی

نہ بہ غم نہ بہ فویا وی
ہریوکس بہ پہ زرہ بنا وی

مور پلار به وي خپلوان به وي
خوابه ښکلي دوستان به وي

هم به کور هم به مالت وي
ډېر به مينه محبت وي

نوچي رودو دخت تير يري
نوغونه ي ډير يري

نه ي پلار اونه ي مور شته
نه ي دور شته نه ي خورشته

نوښدي روښه ي جدا دي
هغوي ټول دبلبل چا دي

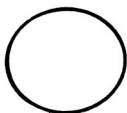
تصوړ کښي ي گرځي يري
د بابا کور ي يادي يري

په خوبو خو کښي ي راشي
په ژړا ي شپه سبا شي

دې نه پس به خه رنھا شي
دې نه پس به خه ښکلا شي

اوس دمرگ راسره غم دے
اوس مي خدايکو عمر کم دے

ممتان خدائے دي عفه اوکړي
اوس خوهر وخت دا دعا کوم

تاله به لاليه په ليمو درشم
تاله به په غنوپه اغزو درشم

ته د اختر مياشتې بختورې ته
ستا کتوله زه به په يلو درشم

ماته پخواني خبرې مه يادو
زه به هم بيا جانه په گيلو درشم

ستا خفگان چې ياد کړمه پښېمانه شم
زه به اوس لاليه په جرگو درشم

خان به په پروفې کښې راپټ کړمه
زه به دې ديدن له په پر دو درشم

تاسره ممتان چې وعده کړې ده
تاله به د غنوپه چچو درشم

کور د بیلتون خورشه دای خه اوکره
اوس پی دے دنیا کبی زره لگین بی نه

زه دی پیه دیدن پی رنخوره شوم
ستا دراتلو لارده پی لنویزی نه

راشه داختر ورخ به رنگینه شی
بی له تانه زره پی خوشحالین بی نه

ماله پی راچی نوپه رهنا راشه
تکو تورو شوکتی دیدن کین بی نه

ماپه گودر دک منگه بیا کبشودو
ستا دشملی ول راته بشکارین بی نه

ستنا زما خبري ڏي اوري راوري
ويمه جي ريار ڏي حصارين نه

زه به ڊاگيلڪ ڊرته بل وقت اوکرم
خدا ٿيو پڻ ڪيلو شوڪ خوشحالين نه

ماسم ڊما بنامه اُوريل خور ڪرلو
راشه پڻ تيار ڪئي شوڪ بنڪارين نه

ڪله ڏهه ڊرحم او ڪله نه ڊرحم
بنه شوه جي ممتار لپونن ڪين نه

دَکَلو لختَه

په لاره چي ٿوله رپيبي کنه
پنڦله يواچي ده ويرپيبي کنه

جاننه ډکي سترگي نه او چتئي
مرکي ته گوري چي شرمپيبي کنه

د تور اوريل گلان چي پٽ کره دو رو
د روپو خور ده بد نامپيبي کنه

په سپينو لچو چي بنگري مزه که
دَکَلو لختَه ده ماتپيبي کنه

پرونه چي تاؤ کرو له خان نه ممتان
کلمی ده پامنو کيتي پتپيبي کنه

ماتہ تو پئے سترگو اشارو خبرې مکوه
ماتہ دچا مخکني دگيلو خبرې مکوه

هرخه چي ته واي راته اووايه پئه داکه نن
بيا راته پئه لارو پئه کوخو خبرې مکوه

ستازمادوزهار د خان پئه دي باندي لږ پوي کړه ته
ماسره د خلقو د جبرگو خبرې مکوه

اووايه پئه داکه نن چي هرخه ستا پئه زه کني دي
بياد بچوسو لاندي داوچو خبرې مکوه

ژوند تو زمانيل د مے پئه نېته باندي به ختم شي
ماتہ ددعا او دخپرو خبرې مکوه

زه د ممتاز مخکني پئه شېبو شېبو ژر لے شم
ماتہ دسلگو داسو پاو خبرې مکوه

دور

دازما دسترگو تور دے
دازما دابسی زوئی دے

پئے آبار دبا با کور دے دازما دینئی رور دے
ما بے غبن کینی لو بولو، ما بے هر حائے گر حولو

دازما دزرهٔ به کور دے
دازما دمیبئی رور دے

چرتہ دے خوشحال دلو، ما بے هلته رسولو
پئے دنہا پی دمور کور دے، دازما دینئی رور دے

دے چی لوئی شولو عاقل شو
نو زما حق کینی جاہل شو

اوس زمانه ئي زره تور دے
دازما دميني دور دے

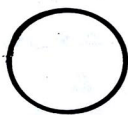
زما هم ترې زره خفه شو دگپي نرپس گيله شو
چي بي وچي دے مرور دے، دازما دميني دور دے

دور دخور لويه اسره وي
چل تهر کيني به دازه وي

په اباد دبابا کور دے
دازما دميني دور دے

چي په يو غن کيني لوئي شوي
هغه کله جدا شوي

دشطان هسي مخ تور دے
دازما دميني دور دے

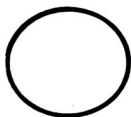
زرڳا ٻي دے دعوڻي خه ڊکائي نه خو جو پنه دے
ستا غونو دل کړو اے لاليه نور د زورنه دے

ته خو زما ژوند ټي زما زرڳا ټي زما مينه ټي
خه واي ټي زرگيه زرڳا ټي تانه خدايگوتورنه دے

کله چي ټي ياد شي تو ټي اوبسکي ټي له سترگو ټي
مابه به دې پوڻي کړي ستا په سينه کښي خواورنه دے

ته چي چرته خوښي ټي زه به عمر تېروم هلته
زه به ستا رضا کوم جان دې کښي خه پېغورنه دے

ته چي د ممتاز سره د ټول عمر لوڼو نه کړي
دا دنيا فاني ده دلته ټول عمر له کور نه دے

ستا د مینې > دریو پټکوپه قلا، کټي یمه ناسته
 شپه ورز پکټي تېر و مه > پردی خور نه یمه خلاصه

د آسما ستور و نه گورم، ستا په کټه به دوی پړیږیږی
 جانم نوم ژر بختور دی، درته گوري بی وسواسه

ته چی کوم وطن کټي اوسې زما زړه به تاسره وی
 ژوندی تاسره تړی ستا زما مینه ده راسته

ما د زړه کچکول کټي ایښي ستا د مینې خیر اتونه
 بڼه کززان په زما کیږی کټی ناسته که هم ملاسه

په سینته باندي به درشم ستا مقام که را معلوم شو
 د ممتان > و مره همت شته هسی نه چی ده ناراسته

دَاخْتَرُورْخُ

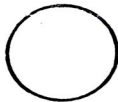
دا چي دي خُلي اختر وە ثومرە بِنه وە
چي راغلي مي دلبر وە ثومرە بِنه وە

ما دژوند خوانە پە وارە قربان کړي
شپه شوقدر ورخُ اختر وە ثومرە بِنه وە

مسافر اشنا چي راغلو زه داچە وم
که به کورکه به بهر وە ثومرە بِنه وە

ما پە لپو به منگه راډ کولو
دے چي ناست به پە گودر وە ثومرە بِنه وە

دممتاز لاس به يي نيولے وە پە مينه
ثومرە بِنکله مان يگروە ثومرە بِنه وە

ستامینه می پکارده نور می هنج نه دی پکار
دنیا دی ستانصیب شی زمانشته په شه کار

بپگاه می د آسمان ستوری په چپه نوله شمیرل
مطلب می بل شه نه و و مه ستا په انتظار

هر شه رقیب وایی زه له تا کله صبرین م
بس ته می د زره سر می نور په چا نه کوم اتبار

د مینې په یا غچه کینې می یوکل په تخینه کړه
بدوم به می په اوریل کینې یا جوړوم به ترپنه هار

ستامینې همتاز خیل ژوند باند می سوما کړه
یوتنه زما پکار می نور می هنج نه دی پکار

د آسمان لمنې سرې شوې
د ماښام تېرې خورېږي

ستا په طمعه یمه ناسته
شپه به خه رنگې تېرېږي

د راتلو تکل دې اوکړه
چې وعده دې هېره نه شي

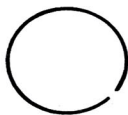
بې له تا د زرگي سره
په ماخدا اېگو شه چل کېږي

د سحر نه تر ماښامه
زما دغه بس یو غم وي

هسي نه جي لوظه نه شي
ستا اقرار دروغ بنڪارينِي

دممَٽار به ٿومره ٿونڊ وي
پڇي ستا نور انٽطار اوکڙي

بس اوس خيل وطن ته راشه
زريه هي تاپسي شوکڙي

په هرڅه به تېرېږي - دنېک نو اکه دې نه وي
چې زړه دې پرې رغېږي - د اشناکه دې نه وي

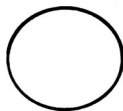
دا کور دې اے جانيه - تل په تا باندې آباد وي
چې ته پکښې گوځېږي - د دنيا که دې نه وي

باغونه سره کلونه دې همېش تر و تازه وي
بلبل دې په چغار وي - ديورا که دې نه وي

دا ستوري د آسمان دې همېشه داسې پر قېڼي
باران دې درحمت وي - د بربېنا که دې نه وي

ما مه پرېږده يواځې اندېښنې رانه چاپېر شي
هرڅو که خالق ډېر وي - نو بس ستا که دې نه وي

ممتاز د پښتني مېرمن - پروڼه بدنامه شه
که څوانه که زړه وي - د حيا که دې نه وي

وارخطا وارخطا کرخم
سودائی شوم نہ پوہریم

تہ پتہ کومہ جہہ لاری
زہ پتہ تا پسی کرخمیم

ماپتہ دی خبرہ پوئی کرہ
دآلفت انجام بہ داوی

مینہ اوردے سورانگار دے
زہ شپہ ورخ پکنتی سوزریم

وم کلونو تہ پتہ طمعہ
دچمن ہی اییاری کرہ

ککل زمانصیب کنتی نشتہ
زہ پتہ دی بانڈی پوہریم

خيل خيلوان

راڻي خيلر خيلوانو ڀڄي نن ڊڀره مينه اوکڀو
مرگه نو راروان دے ارمانونه به بيا اوکڀو

ڀڄي ڌارو ڀڄه يوبل پسڀي بيا روستو نو ڀڄه خه
ڀڄه ڌونڊ به ٿول يو خه ڄو ديد نونه به ڀڄه اوکڀو

هغه وراڻي مسئي او قصي به کڀو راسهڀي
ڀڄي موڙن ڀڄه يو خه کڀن و لڙ سوڀونه به ڀڄه اوکڀو

هنم ڀڄي ڄو کيلي به موڀي زرو نو کڀي يوبل ته
يو خه ڀڄي مڃاڄ ڄو نو کارونه به ٿول ڀڄه کڀو

دا استاد زره خبه ڀڄي زماڊ پاره مرگ وه
زماڊ پوڄه کيله ده نور جنگونه به ڀڄه نه کڀو

را حئي چي بيايو حائے شو ديوييل سره په مينه
گيلې ماڅې به نه کړو و حوصلې به ډېرې او کړو

د ملک او قام د پاره د ښېگړې کار پکار د
چي ياد شو په دنيا کېنې تېر ونه به ډېر او کړو

مستان د پخوانو خلقو په څنگه ښه متل و
اوبه په ډانگ بيلينې نه ، نعره به دغه او کړو

لوپتہ

تہ چي پٽ سر لوپتہ و اچي ڊبره بنه بنڪارين پي
پنٽي پيغلي دحيا يوه بتوتہ بنڪارين پي

دينگرو ڊڪ لاس چي اوچت کري سرد پي پتہ کري کلي
الله گواهه دے ماتہ سمہ فرشتہ بنڪارين پي

ديلار پٽ محکني چي گرڇي پي لکه حوره چي پي
چي سرد پي پتہ وي ڏرونوا کيني گلدستہ بنڪارين پي

دالوپتہ خوستا د سردا خه له گوري ورته
په سر پي و اچو چي بنه پتہ په پرده بنڪارين پي

شرم حيا دي ستا په ختہ کيني اخلي وي بس
په دي خويونو به هر جا ته نه ڏرنه بنڪارين پي

په سرد پي و اچو لوپتہ خان پکيني پتہ کره کلي
ممتاز درزار شه گوره ٿومره خو خسته بنڪارين پي

خط

ماتہ دے پہ خط کبھی خدائے خیر چي خیر لکھي دي
ہنچ پري نہ پوہنم چي دي خیر راتہ و سيلي دي

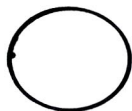
کہ دادی وي لکھي چي ما پسې ڈر پرہہ مه
دا خوشي خبري خو ما د پري اوريد لي دي

ستانصحتونہ زہ پلو پوري ٿول اوترم
تہ چي راپہ ياد شي ٿول مي هغو خست سندندي دي

خيل وطن تہ راشہ د جوارو دوری د پرہہ دہ
و لي دي جانہہ کوي بل هائے ارو لي دي

داد خواندی شپي ور چي بہ ہيچري بيا رانتي
تا پسې ممتاز د پرپہ سگوسگوزر لي دي

72

د ژوند جو سنگره کښي وپريږمه زه
دا پي له تا وار خطا کيڻ مه زه

د هر ارمان گروان شلبد لے وينم
که په محل کښي هم اوسېږمه زه

ماته جوړه جوړه غمونډه ښکاري
تانه چي کله جدا کيږمه زه

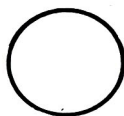
د قدر دانو قدر دلته نشته
دا سي وطن کښي حصارېږمه زه

۷۳

دېلبلا نو چالې مې وړانډوئې
په دې ګلانو خفه کېږمه زه

لا ليه مالګه ناګهاته راشه
په انتظار کېږې دې کېږمه زه

په مټان هغه وخت قیامت وي ځانه
تانه پي څه وخت جدا کېږمه زه

زما دزرهٔ په آئينه کښې ته ې
د ژوند کتاب هرې صفحه کښې ته ې

دا ې لټا خو ځان نيمگړې گڼم
زما د ژوند هرې لمحې کښې ته ې

بغير لټا به ژوندون څنگه لټوم
زما د زرې هرې حصه کښې ته ې

زما د مينې امتحان اخلي ته
زما د ژوند هرې قيصه کښې ته ې

ممتاز دې اوس د زرې پر دو کښې پټی
چې رقيبانونه پرده کښې ته ې

حُنِي خَلَق

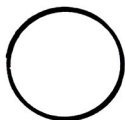
کينہ وِردي زور وِردي حُنِي خَلَق
دِپر پَه کِبر پَه غرور دِي حُنِي خَلَق

چِي پَه وِينو دِانسان هم نَه مِرِي پِي
پَه دِنيا کِنِي حُناور دِي حُنِي خَلَق

چِي دِنيا تُوک دِعقبِي دِسره زار کِرِي
گوره تومره بختور دِي حُنِي خَلَق

چِي بِيگاه سِبا دِخدا تَه ياد کِنِي مشغول وي
خدا يِگو هر چانه بهتر دِي حُنِي خَلَق

ممتاز نِن ورشه پِخيله يِي پِخلا کِرِه
چِي لَه تانه مَرور دِي حُنِي خَلَق

شته په سپرلی کبني دپر کلونډ شته دے
نوما دپاره دپر غمونہ شته دے

سپيني سپون مي ڪله ميگه جوړي
ستا په زرگي کبني هم داغونہ شته دے

دخيل اوريل دا پيچ و خم چي گورم
دومره قسمت کبني زما ولونہ شته دے

دپر ټوگند ونه خودي اوکړه جانہ
لا د ممتان زرگه کبني شکونہ شته دے

تہ پي پکيني نه پي اشنا زه پي خلقه کوم
سترگي پي رندي شه زه پي دغو سترگو خه کوم

توله شپه پي طبعه يم سکرکيني سترگي پي کرم
راشي راله نوب کيني زه پي دغه راتلو خه کوم

زړه نه زړه ته لاروي ټول عالم راته هم دا وايي
تا پي لارکيني پرېښوم زه د زړه پي لاروخه کوم

مور

په فکرونو اوسوچونو کنبې

۱. ے زما لخت جگره

۱. ے زما د زپکي سره

۱. ے زما دسترگو توره

۱. ے زما د زپهٔ ټکوره

پچي ته نه وے پيدا شوے

په نامه وي تش يا د شوے

زهٔ يه ستا ومه په طعه

خلاصه وم له هر غمه

په خيال کنبې په سوچونو کنبې

ستا خا که هي جوړوله

بس د مينې يو دنيا هي

په نظر کنبې چو رلېد له

تصویر کنبې هي لويو لے

په شکل به هي گوتو لي

په سخنو او تکليفو نو

راغلي ته په خپل وختونو

ستا خندا زما دپاره
بهارونه نمورېدل وو
ستا ژبا زما دپاره
کاینات نسکورېدل وو
ستا په سترگوبه پو بښد مه
په هر حقوي دې رسېد مه
ستا زما تر منځه کله
خه عجیبه شان رسته وه
د فکر ونو او سوچونو
يو عجیبه سلسله وه
چې چې وخته اوده نه شي
چرته او بڼه پاتې نه شي
هسې نه وي خوب درغله
چرته کټ نه شي لوېد لے
نموچې لوی شوې د زړه سره
زه دې فکر کېم او تره
هسې نه بهرته لار شي
خه ضرر درته پېښې نه شي
زما زړه کېنې وسوسې وي
زما دغه دغه اند پېښې وي

گني ته اوس بسه عاقل ٿي
هسي نه ٿي نا قابل ٿي

تو ڀه سڀينه ٻڙيره زوئه هم
مورته هسي ماشوم بنڪاري

زويه خدائے دي نگره بان شه
هر مشكل دي تل آسان شه

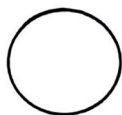
ٻي مور مره شي ٻي ٻوئي شي
ٻي دنيا کڻي ٻي اسري شي

بيا دمور قبر ته ٿاري
شپه او ورڻ بيا داسي وايي

موري تا پسي خفه يم
ٻه دنيا يواڻي زه يم

تو مور اوس ديانه لاره
را به نه شي بيا دوباره

ممتاز اوس به خفگان شه ڪري
ٻه ٿي وخت به ارمان شه ڪري

د بڼو د سر د پاسه
بوج د اښکو مې درنيرې

زه د خان نه خیرنه يم
تر مې اوښکې مې تخيرې

ستا د يو ترخې خبرې
زور مې دومره زړه له ورشې

لکه ټوک د غر د سر نه
چې په زمکه راغورزيرې

د بنگړو شرنکار مې اورې
د سلگو مې خبرنه شو

ا زما ساده جانان چې
په کوم جهان کېنې اوسيرې

نن د باران شپبه او بده شوه جوړې
د اوښکولار په مخ خوره شوه جوړې

د تودو اوښکو زور کمېږي رو رو
د امیدونو شمع مړه شوه جوړې

نن به ورځم د یو تپوس د پاره
د صحبت لاره کزه شوه جوړې

وهم چې د سین په چپو ځان لاهو کیم
بنکاري نصیب کښې مې تیاره شو جوړې

ممتاز په هر چا د پر اټبار کولو
حکله خو هرخوانه خفه شوه جوړې

بڻه اخلاق

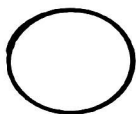
لارې او کوڅې درباندي ښې ښکاري
ته چې مشرکشر ته سلام کوې

نه دې په دولت او نه عزت کم شي
ته چې په خوږه څو له خوږ کلام کوې

ګرځې ته په مزکه خواسمانې ته
ته چې د پردې خپل احترام کوې

ته به د هر چا زړه ګڼې اوسېږي تل
ته چې ښه خملت په هر مقام کوې

زه ممتاز له تانه خفه ګڼم نه
ته خو نصيحت ماته مدام کوې

په ليمو بامندي راواوړی
په ننگو اوبنکې خوړې شي

په مگړپوان بادان باران شي
په خولم کبني ې راټوې شي

د زرگي په غم بناده کبني
ددې سترگو پوره لاس وي

کله خاندي به ې واره
په ژرا به کله سرې شي

دانمکيني اوبنکې مگورم
ټوې ترې راته بنکاري

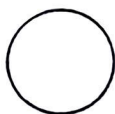
ماڌ زرهه غم پيٽه ڊه سائڻي
دوي پنه هه تودي تودي شي

زه خو هر چاته دا وايم
زما هنج غمونه نشته

نوييا زرهه جي داسي وڻي
اندرون ذري ذري شي

چي ذرهه پنه رنجه اخته شوم
نو زه پوي شوم جي هه چل ڊه

مستان اوس پنه دغه لوي شوم
چي جي هر چانه کيلي شي

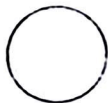
کیلہ دے پہ سر سترگو، دے کپے سرہ بہ گورو
نن راشہ دررہ سرہ دے قصے سرہ بہ گورو

راخہ درقیبانو پہ سر، توری خاوری واپوہ
راشہ زمانوالہ، دے پتئی سرہ بہ گورو

زما وستا تر پنچہ، درقیب ہواوخہ کار نشہ
خپر دے اے جانیہ دے لانیجی سرہ بہ گورو

ماتہ دبیلتون دتوروشیونخبری مہ کوہ
اوس خورنیا ورخ دہ دتیری سرہ بہ گورو

خیال کبھی مے دورچی، اوڈ شپی مے پہ نوپونو کبھی
ممتاز درنہ لوکے شہ ستا وندی سرہ بہ گورو

ستا مينه لاليه دروغترنه شوه
لار د صحبت راته اغزنه شوه

ثومره په اخلاص ياندي درغله وم
هره يو خبره ستاشکمنه شوه

تا پکښې گډون د فرېب وکړلو
ثومره پاکه مينه وه خيرونه شوه

نه زما زاري نه مې منت مې
مينه دې لاليه کبرترنه شوه

ته نو په قدم قدم جي لوظه شوې
خکه نص ممتاز دومره غمترنه شوه

لور

مستہ مستہ گرچی جوئی وایہ پتہ کوم خیال ئی تہ
خاندی خوشحالین یی، دبابا دکور مشال ئی تہ

تہ چي شوئی پیدا نوہغہ ورخ نہ دبل چاوی تہ
تہ بناستہ کونترہ ئی، ناستہ پتہ دہوال ئی تہ

ستا طلبکاران خوجوئی، ہرخائی ستاپہ طمعہ ری
خان نہ خبرنہ ئی چي راگرہ پتہ کوم جال ئی تہ

تہ دمور ملگری دبابا دسترگو تور ئی تہ
تہ دسپوز مہ خور ئی او پورہ پتہ خیل جمال ئی تہ

تا دبابا کور پتہ خیل ہنریان دی رہنا کپرو
ثوک دی خوش قسمتہ چي دچا راوتے قال ئی تہ

تہُ غُبرِت د دونو د بابا د سر شملہ جی تہُ
چر جی سیکہ مہ شہی پد رشتیا قیمتی لال جی تہُ

تہُ د پردی کور جی مور دی ہر وختی پر پستانہ وی
تہُ کہ پتہ گودر جی یا ولایہ پد دیوال جی تہُ

خہ او کرمہ لوری د اد خدائے اور سول لاریہ دہ
خدائے دی جدا مکراہ جو جدا رانہ فی الحال جی تہُ

تہُ بہ شہی دادا زہ بہ دی کور کینی سودائی شہ
مگر حتم بہ ہول کور کینی جی بہ لوری پد خہ حال جی تہُ

تحت خوبہ زہ د کرمہ خوبخت دی در لہ خدائے در کپی
شہ او ورخ جی خدائے تہ ممتاز د غہ بی یو سوال دے

شپه د انتظار

غمه نیمه شپه وه هر طرف چپه چپیا وه
د سڅې ابادۍ نه جوړه شوې یو بېدیا وه

وعدۀ یې وه د راتلو ځکه زه وم په انتظار
یوزۀ ومه پرېستانه یوزرکے ده په درزار

خان سره لگیا وم هم کول هم یې رپېل
ستوري په خندا وو خندېدل او مسېدل

ډېره اوږده شپه وه په هېڅ رنگ نه تېرېدله
یوه یوه لمحه لکه د کال به تېرېدله

زړکے یې په درزا شو خه کشا یې واوړېدله
ماوې جوړې هغه دے خو پشو وه ز غلېدله

ناخا پيه ٿوڪ ڏيوڪا پيه لاس زما پيه لور راتللو
خدا ايلگو چي ٿوڪ نه ڏو اورڪه وه الوتلو

پر پوتنه ڪٽ ڪٽي ٿه پي ٺانر غونڊي ڏمه
زڪا پي لونه باندې حيرانه غونڊي ڏمه

سترگو ڪٽي ٺي خوب وه خوزمه وه ننا قران
حيرانه وم چي ٽنڪه به زرمه شي به قران

په ڊي ڪٽي ٺي نظر شو ستوري ڊاسي پر ڦڦڦ
ڊري ڊري ڊيوپي ڊي چي اسما ڪٽي بلبل

سپون ميري تر نظر شو ٻه ٻه ٻه خند بدل
ماته به ٺي ڪنل نري نري به مسدل

ٻي شمير ڊاڙه ستوري ڪر چاڀر تر ٺاوبدل
به شمعي ڊٽنگ غونڊي ڊي نه زار بدل

دنيا ڊسپون ميري ڪار ڊي لکه شمعه بلبل
ما ورته ڪانه او خدا ايلگو چي ڊا مسدل

ما وې پېچې اے سپوږمه زما آشنا نه خه خبرې
اے بنگلې سپوږمه دېې و فانه خه خبرې

سره شوه په خندا اوراته شوه داسې گويانه
واوره دچا او د وفا قصه له ماته

زه هم په زړې کې ستا په رنگې يوارما لرم
زه هم يو آرزو او تمنا د تا په شان لرم

ستا که په زړه کوي مسيدلي پر مرونه دي
زما هم دادي زړه باندي يو تو سوي داغونه دي

ما هم د وصال په طمع غرونه نرولي دي
ما هم انتظار کې د پر عمروندارولي دي

ما هم په دې لار کې دېرې شې شو گيرې کړي دي
ما خو دې نه سختې سختې هم لا ترې کړي دي

ما دچا دپاره مسدل هم ازده کړي دي
ما دچا دپاره خند بدل هم ازده کړي دي

زڙه ترې غفه شوې مروره ترېنه تله يم
دې دنيا نه لرې ډېره بړه ترېنه تله يم

چې زړه ېې صبر نه شو آخر بيا ورله راغله يم
اينې ماته گورې دا دې بيا ورله راغله يم

خو ښتې د راتلونو د ډډو نه راغلي آشنا
خدا ښکوي چې دې نه پس به څه راغلي آشنا

اے ممتاز اوډه شه ټول فکرونه ستا عبت دي
مه زياتو غم دې د اغمونه دې هم بس دي

په دې کبې يونزې غونډې چپه د هوا راغله
سترگې ېې شوې پټې پرکالي راباندې راغله

اوزه چې شوم اوډه نو د غمونو نه شوم خلاصه
ډېره دمه سترې د فکرونو نه شوم خلاصه

سکرچې شوم راوښخه لوستومانه غونډې دمه
د ځپل سوي قسمت ته زه حيرانه غونډې دمه

لُوبِی

تہ چچی جدا زمانہ گرجی دایہ خہ شی
جانانہ بنہ بہ نہ شی کہ زہ درنہ خفہ شوم

زما د دوارو سترگو توره
دابی له تا یمہ شمکوره

ستاپہ لیدومی دزرہ کلی خوره شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ما وہ ژوندون تاسره ترے
اوس رانہ گرجی جدا وے

ستاپہ جفا بانڈی می دہر زہ کے خفہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

دا ژوند خو بیا نه راجی جانده
ولی جدا گرخی زما نه

چی مون جیدا یو د غما زرگه به بنده شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ماته د زړه په لار نزدی شه
غم می شی لری په دی پوی شه

ته مالده راشه چی دا غر غماز کچه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ممتاز په دغه نه پوهی ری
جانده کیله دی په خه کی بی

دینی لار هسی نه نیمه لار کینی دوه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

96

لوبه

جانانه کله به راجي زړه ې ژريږي
بي تا، نه قلاړينې لاليه کورته راشه

په ژړا ژارم سود ې نه شي
بيلتون ې اولي په زړه غشي

دا ې لتا ې جانه زړه کله صبريږي
بي تانه قراړينې لاليه کورته راشه

ستا جدای د دېره کرانه
دنیا په ما باندې د دې ورانه

بکه باران غونډې مې اوبنکې راڅڅپړي
بې تانه قلاړينې لاليه کورته راشه

ستا دراتلو به څه حاجت شي
د جنازې کټ مې چې اوچت شي

مړي بيا کله په ذرا راژوندي کيږي
بې تانه قلاړينې لاليه کورته راشه

فرياد

زه به خه درته بيان كرم
حقيقت به درعيان كرم

ژوند هي خه رنگي تيريبي
بس يو پته دے کميبي

كله كله فكر اوكرم
خيل ژوندون ته نظر اوكرم

ماشورچه ده چي تاويبي
بس يو پته دے کميبي

هر يو کس په دې دنيا کښې
ژوند تيري په دې سودا کښې

چي به هرڻه زما کيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

په چا بنه وختونه راشي
پتول غمونه ترې په شاشي

په هرڻه الله پوهيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

مٿان دغه بس يو کار ڪه
غم دهر چا په هان بار ڪه

خدا ته په دغه خوشحاليڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

شاهینے

دخپل زوئے کرنل ضیاء (رچی پائلت دے) دا ڈکیرنہ

۱۔ شاہین پچھ، اے دھت زویہ

۱۔ پھ رشتیا پستونہ، اے دغرت زویہ

۱۔ جذبی خاوندہ، اے دھوا زمریہ

۱۔ ارادی خاوندہ، اے دفضا زمریہ

۱۔ ستا ارادہ پخندہ، ستا ارادہ منمہ

۱۔ جذبی نہ دکہ، داستا جذبہ منمہ

۱۔ شاہین پچھ، د شجاعت تکرپی

۱۔ طاقت نہ دکہ، اے د طاقت تکرپی

۱۔ دفضا زلیہ تہ، دسیلہ نہ تہن پی

۱۔ دتہن نہ دکہ تہ، دتہن نہ تہن پی

اے درفتار شاہینہ ، داستارفتار منمہ
اے پہ رشتیا بنکاری ، زہ دی دابکار منمہ

قائلہ ستا دینچی ، داستا پنچہ منمہ
نہ جی خطا دی شوغہ ، داستا شوغہ منمہ

قائلہ ستا دجرات ، داستا جرات منمہ
اے دشاہین پنچہ ، ستا شجاعت منمہ

زہ دی غیرت منمہ ، خود آتہ ناست خہ لہ ی
داغلی پلے غونڈی ، داسی ناراست خہ لہ ی

مٹا دی غونڈ کرے وی ، داتہ مدھو وی ی
زما توردنہ زویہ ، داسی خاموش وی ی

جو پدہ آرام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی
پہ چس ناکام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی

اوس خو دپینو کپنی ہغہ ، زہ آسمہ نشہ دے
اوس دی پہ سترگو بانڈی ، ہغہ پردہ نشہ دے

اوسن اوتلے شې تہ ، برہ ختلے شې تہ
پاس دھوالہ پردو ، لربر وتلے شې تہ

اوس تہ آزاد ئي شري، اوس تہ خندا کولے شې
پاس دفضايہ سينہ، تہ مشغولا کولے شې

پي خہ دي زيہ غواري، هر خہ ازار کولے شې
خوکہ خيل خان باندي، خہ اعتمار کولے شې

پاسه يقين اوکړه تہ ، وزر نہ کار واخله
دا پاس فضا اووينہ ، نظر نہ کار واخله

اے دفضا بنکاري ، لاندي ټکړو تہ گوري؟
اے دشاھين بچيہ ، پاسي تیکو تہ گوري

تہ خہ ټپوس خونہ ئي ، ستانوم شاھين دگوري
دا دشاھين دپارہ ، دپړلوي توهين دے گوري

يَا دُونَهُ أُمِيدُونَهُ

اے دمکي زمکي بيا رايا ده شوپي
بيا زما پيه سترگو کني آيا ده شوپي

نن دَخْدائے دکورنه خان لوکے کچه ته
تاو شه ترې راتا و شه چي نايابه شي

دا ساعت چي ترشي بيا به رانه شي
خلاصه به دغم هره فر يا ده شي

زه ذرچه په سترگو کعبه وينمه
ولې زما سترگو ته حبرانه شوپي

دا ارمان دهر مومن په ذرچه کني ده
ته ممتان جوړاوس ويندله خوا به شوپي

پښتون

زۀ د پښتون لور د پښون خور د پښتون مور يمه
ډکه د پښتونک پښتنه د پښتون کور يمه
زۀ د مينې پنگله خو دشمن دپاره اور يمه
زۀ يم پښتنه لوکے لوکے له پښتون دور يمه

دا زما پښتون روکي خو هرچا پترند لے دے
داچي د غرت غرتہ دے ټول عمر ختلے دے
داچي په پښتو کښي ټومره بره رسد لے دے
داچي په عزت باندې هر کور کښي زېږېد لے دے

دے چي اقرار اوکړي بيا تر کله دوستو کښي نه
دے چي قدم داخلي نوبيا همکړي خو يښي نه
دے د همت توره دے په يو طرف چلېږي نه
دے همتي توان دے مصيبت نه نو وږيږي نه

دے د دور وجود د خپلو مټولو پي لھاقت گڼي
 دے د غور پروڼي د آسمان نه هم اوچت گڼي
 دے د پردي مور عزت د خپلي مور عزت گڼي
 دے د مور خدمت دمور د لښو لاندي جنت گڼي

دے پي خه دخت توان وي نو محفل به د جرو وي دے
 خه دخت پي بوداشي نو بيا مشر د جرگو وي دے
 د حق سره ملگره هم د خپلو د پردو وي دے
 دے د اسي مخلص دے پي هر دخت د مشورو وي دے

سل کارونه پي بنه دي نو بوداي بد عادت دے
 دچاسره چي وران شي نو بيا دے لوپي مهيت دے
 نو بيا نه پخلا کي دي په جرگونه په منت دے
 هر خه په سين لاهو کړي په نو دم پړيو ساعت دے

دے پښتون روکي ته زه بس دومره نصيحت کوم
 صبر نه کار اخله دوره زه درسه منت کوم
 بيا به زه قيصي دي په مرهاي د شجاعت کوم
 زه ممتان به غر روره ستا په شرافت کوم

نعمت

ستا نيکي نه ضائع کيږي
دابه هله پکار بيږي

ټوک که دې باندې پوهيږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

نېت دې هر بنده ته بڼه کړه
دا توبڼه د خان سره کړه

مرگ نه پس به هم ياديني
دين دنيا به دې بڼه کيږي

مرگ نه پس خوهرتته تر شي
ټوک چې تور لحد کښې گهر شي

بیا به هلتہ کنی خہ کیبی
دین دنیا به دی بنہ کیبی

پہ دنیا کنی بس یو کار کرہ
غم دھر چاہہ خان بار کرہ

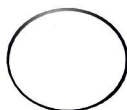
خدا ئے پہ دغہ خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کیبی

خدا ئے انسان دے پیدا کرے
اویہ دی ئی دے پوئی کرے

پہ نیکی خدا ئے خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کیبی

ممتاز هر چاسره بنہ کرہ
داتوخہ د عقبی اوکرہ

دابہ هلتہ پکاریری
دین دنیا به دی بنہ کیبی

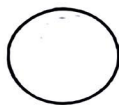

مینه چي پيدا شي فنا کيڻي نه
زره چي بند يو ان شي آزاديڻي نه

دا د غم تيري ٿو مره فوري شوڻي
او بنکي بلوم خورنھا کيڻي نه

اے داسمان ستور و پيٽ جرگه و زخم
يار مې مروردے پخلا کيڻي نه

خنکھ دي ممتاز نه زرکي صبر کرو
نوڪ نو داوري نه جدا کيڻي نه

تا چي په سلگو سلگو کښي تېره کړه
مانه نو دې خپله قصه هېره کړه

اوس خو به خبرې هرځای کيږي نو
تا دراز خبره چي برسېره کړه

دا نو يو وپه غوندې خبره وه
تا هسې د بلې نه نن ډېره کړه

زه در سره مينه په اخلاص کوم
تا مينه شكونو کښي راگېره کړه

ما وېل په مرگ به جدا کيږو نه
تا مستان د ژوند په لار کښي هېرکړه

مینه

دُ عشقِ سمندر کبھی دِ مینہی یو کشتی دہ
موبن دوارہ پکبھی ناست یو تباہستہ سینہ سپو بندہ

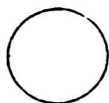
دا تن زما د پارہ پرون نہ دُ پر بہتر دے
لا لے مہی خوا کبھی ناست دے نری نخہ سیلہ دہ

دنیا نہ ناخبرہ ہر چانہ جی نصیر ہ
نہ لے نہ مالت شہ نہ کورنہ حویلہ

د کُل نو شوی چھی ورشی بورالہ پہ چن کبھی
تاوین یی دکلانو تیارہ کہ ترو بندہ دہ

خمار خمار موسم دے دِ مینہی انتہا دہ
آواز دلری راشی نحو بندہ پنکھی شپیلہ دہ

ممتاز غموند، ورک شولالے مہی راروان دے
وسن خاندہ نحو شحال بندہ دِ غم وروستی سنگہر دہ

ستا دڪبر انتها ده ته پوءِ نه ٿي
دا قصه بگها صبا ده ته پوءِ نه ٿي

مال دولت خود لاس خيري دے جا پوءِ ڪرہ
تا ترپي ٿي ٿي ٿي ملا ده ته پوءِ نه ٿي

محبت خود شوڪ په زور ڪولے نه شي
دا خبره درضا ده ته پوءِ نه ٿي

راز دميني خلق پت ساتي نادانه
ته په هر ڄاے ڪنبي گليا يي ته پوءِ نه ٿي

دخيل زبره علاج دي او ڪرہ ته پتخيله
ممتاز ولي لا پروا ٿي ته پوءِ نه ٿي

داچمن

زۀ یو ورځ کلشن ته لایم
ماوے سپل دکلو کرمه

د بورا په شان به زۀ هم
هر یو ککل به پکلو مه

په چمن کښې گرځېدمه
هر یو ککل ته اودرېدمه

شین چمن رنگ رنگ کلونه
زما زړه وهل ټو پونه

تو یو کس دکلو خوا کښې
گرځېدو په دې سودا کښې

پڇي دا ٿول ڇمن زما دے
په هر گل ۾ي زره شهدا دے

کله گل شوکئي له بوٽي
وي د کبد لکه چکي

کله پانهي راشوکئي دے
هوا کنيي الوزئي دے

په مستي داسي روان دے
لپونے د بيان دے

ناکھانه داسي غبن شو
دمالي آواز برگ برگ شو

داتہ خه رنگي بدبخت ۾ي
گل شوکے دهر ۾ي تختي

ماد زره ويني ورکي ۾ي
دا ڇمن ۾ي اباد کپے

در چمن تو دهر چا دے
هسي نه يوزخي ستا دے

د مالي په دې نصيره
شوم نحو شماله در په سه

در چمن زمونږ چمن دے
در وطن بنکله وطن دے

حفاظت به ئې کوو مونږ
هر آفت نه به ئې ساتو مونږ

گیله

دهنه تور سرې چې دچا د خاوند په قبر غورېدلې
خهرې لاهغسې تازه دي

گیله نو خدايه نه کرم
يو خبره هسې کومه

زه نومره بد قسمته يم
چې به او بڼکې تل تخومه

زما قسمت نو بڼکاري
تورو شپو کېنې دے لیکلے

رڼا خو نه بڼکاري
په تيارو کېنې ژوند تېر ومه

هرڅوک زړه دواړه کرم
چې په صبر به وخت تېر شي

د غرنه او پخت غم دے
دابه څنگه زه سر کومه

د ځاني ژريا خو نه کورم
دې: پچو ته خفه کېم م

ته صير خدايه وركې ي
دوئې به څنگه پخلا کومه

ما دا طمعه کوله
خو شعلي به چرې راشي

اوس څه اووايمه خدايه
چې د څه طمعه به کومه

ښه ورځ مې لوئ خفکان دے
په حساب ئې نه پوهېن م

د زړه زور مې اوبه شو
نور طاقت به پيدا کومه

چاپېره ځان نه کورم
په تير وکېني شومه کېره

په کومه ډډه اوځم
ځان به کوم نخواستو رسومه

د ژوند ملگره لارو
تورو خاورو کښې رونه شو

يو اځې شومه پاقه
اوس به دغه ژرپا کومه

ځان ته به نه گورم
کله تا سره وعده کوم

دا ستا پر پښې يا غيچه به زه
په صبر تازه کومه

د هرڅه ته مالک ې
خدا يه تاته ې دا سوال دے

بې ته ې مدد اوکړې
نور د هسې طبعه نه کومه

118

بېگه مې د آسمان ستوري په چپه خوله شمېر ل
مطلب مې بل خد نه و، و مه ستا په انتظار

د قيب دې هر شخړه وايي زه تانه نه صبرېزم
بس تې مې د زړه سرې نور په چانه كوم اتبار

د مينې په با غچه کبې مې يوکل په نخښه کړه
د دم به چې په اور بل کبې يا جوړوم به ترې نه هار

”زوی مور ته“

ستا د خوري خولي ته زارشم موري
ستا د عاكانو باندي بارشوم موري

تاچي په خه خوارولوئ کي يم خه وپلشم
دا ستا احسان زه په دنيا کي خلاصولئ نه شم

زه چي پيدا شوم نو په هيم نه پوهيدم موري
دا سي نادان وم چي به هسي ژر پيدم موري

په خه خوارو او په محنت باندي دي لوئ کړم^{زه}
په اشارو او په خبرو دي بيا پوئ کړم^{زه}

ته به وي وينه ولي زه دي او ده کولم موري
په پستولاسوبه دي زه ورو ورو تپولم موري

په زر قربان به دي ديد و منع کولم موري
خان دي کړولو ولي زه دي آبادولم موري

تومره نوارِي تومره محنت دي ماسره كولو
زه بنه پوره شوم تابه بياهم محبت كولو

موري چي پوتے شومه زلمے شوم دا گفتر كومه
ستا په نوارِي او په محنت باندي اقرار كومه

مانه به داسي كارنه كيږي چي خفه شي پرې ته
د ملك او قوم خدمت به كومه چي غره شي پرې ته

د خپلي خاورې به زه داسي حفاظت كومه
زه مقابله به د دشمن په خپل طاقت كومه

زما وطن ته به دشمن يره كتله نه شي
پنښې به يې ماتي كومه دلته به راتلله نه شي

زه د ممتاز په پاكي غيږي دا شو كند كومه
دغه مې لوظ دغه و عده دغه قسم كومه

دَ ژوند په دې کتاب کېنې تخښه کوم یوځای کېنې کېن دم
زه کومه پانیه اولولم او کومه پکېنې پرېن دم

په هرې یوې پانیه کېنې جَد ا د غم داستان د د
زه کومه قصه او وایم او کومه پکېنې پرېن دم

د دې نه خبرنه وم چې به دا قصه هم کین ی
زه لایمه لاهو شومه اوس خه به را وپتېن م

زما قسمت دې خدایه په تیاره کېنې د د لیکل
زه نورمه تیند کونه نوزه چرته قدم کېن دم

زما توره نصیبه په رشتیا د غم نه دک ی
زه خه تاسیر اوس او کومه په چل ی نه پوهېن م

خبره ستاد مینہی دھر چانہ زہ پیتومہ
ستامینہ لوئے سوغات دے زہی زہ پوری لگو

دا مینہ لوئے نعمت دے ہم پہ دی دنیا جنت دے
ستامینہ پی پی مل شوہ نور پد ہر خہ اور لگو

لائیہ مہربانہ تہ جد ا مہ شی لہ مانہ
دا ستاد راتلو لاریہ پد بنوزہ جارو کو مہ

فن راشہ دزہ سرہ دھچانہ مہ کو ویرہ
پد طمعہ درتہ ناستہ بیم پہ زنہ خال لگومہ

ممتاز نموتبولہ ستادہ ستامینہ کبھی ہی سودا
زہ ستاد صحبت خبر پی کلہ چاتہ کو مہ

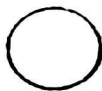
په هر طرف چي چي خي نوزۀ به ستا دلاس هماسم
ما مه پي پي نده يواخي زۀ به چ پره وارخطا شم

بي تانوزۀ ژوندون هيو پي ژوندۀ حسابوم
تۀ ولي راته واي چي زۀ پاتي تر سبا شم

رقيب زمون تر منځه دنقرت لاري تو کلي
د هرڅۀ به صفاشي نوکۀ زۀ درنه چ سخلا شم

بر باده زندگي ده ، هنج پي چل ئي نۀ پوهي م
په کومه لاره ورشم او په کومه تري نه راشم

ممتاز داسي صادقۀ ده چي هرڅۀ به هواري کي
نوتۀ دي نيت صفا کړه چي زۀ پوهه پي رناشم

نواره ناره زندگي شوه په غمونو په فکرونو
هسي ژوند لره خواري شوه په دې دومره تکليفونو

د غمونو په دلدل کبني نه د خان نه د جهان شوم
هسي تېره مي گواني شوه د دنيا په فرېبونو

د سبا په طمعه ناسته، د ما بې سام تياره لانه په
په ژرپا مي سترگي سرې شوې، په سلگو په فريارونو

زه غوڅيل فکرونه نه کم، تا پسي مي زړه خوږېږي
پچي ته خه رنگي لاهو شوې د اجل په دريا بونو

په رضا د خداي رضايم نور صبر سوال ترې کړمه
خدايه ته ناراضه مه شي زما په فريا دونو

د بنده طاقت ته گوري، امتحان مي هومره اخلي
خدايه ماله طاقت را کوي په دې سختو ساعتونو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**